

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Oboer/11/2021
Identifikačné číslo spisu: 3114216285
Dátum vydania rozhodnutia: 18.08.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:3114216285.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej WOODCOTE FRANCHISE PARTNER, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Vajnorská č. 135, IČO: 31 404 367, proti povinnému W. M., narodenému XX. M. XXXX, trvale bytom v P., G., zastúpenému Mgr. et Mgr. Michalom Bezákom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Medvedovej č. 1566/20, o vymoženie príslušenstva pohľadávky a zmluvnej pokuty, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5CoE/193/2017-163 zo 6. decembra 2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie oprávnenej o d m i e t a.

II. Povinnému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Okresný súd Trenčín (ďalej len „exekučný súd“) uznesením č. k. 61Er/1755/2014-111 zo 16. marca 2017 vyhovel námietkam povinného proti exekúcii s poukazom na ust. § 50 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej aj ako „Exekučný poriadok“) a ust. § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Exekučný súd dňa 18. decembra 2015 poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým bol rozhodcovský rozsudok č. sp. OS 19/2014 zo dňa 2. mája 2014, vydaný Obchodným súdom, stálym rozhodcovským súdom so sídlom v Banskej Bystrici, právoplatný dňa 23. mája 2014 a vykonateľný dňa 27. mája 2014. Povinný v námietkach proti exekúcii uviedol, že medzi oprávnenu a povinným nebola uzavretá žiadna rozhodcovská zmluva zverujúca rozhodovanie prípadných sporov medzi oprávnenu a povinným rozhodcovskému súdu, oprávnená danú skutočnosť namietla. Exekučný súd k skúmaniu rozhodcovského rozsudku a s tým súvisiacej právomoci rozhodcovského súdu založenej rozhodcovskou zmluvou uviedol, že rozhodcovský súd nemal právomoc rozhodovať prípadný spor medzi oprávnenu a povinným. Oprávnená a spoločnosť AQUAPLAST, s.r.o., so sídlom v Trnave, Pekárska č. 11, IČO: 36

317 691 podpísali dňa 22. februára 2011 rámcovú kúpnu zmluvu č. 2010/BL/12-023, pričom za obchodnú spoločnosť AQUAPLAST, s.r.o. konal povinný ako konateľ. V čl. IX bod 9 predmetnej zmluvy, oprávnená a spoločnosť AQUAPLAST, s.r.o. dojednali rozhodcovskú doložku, v zmysle ktorej bola daná právomoc Obchodného súdu, stáleho rozhodcovského súdu so sídlom v Banskej Bystrici rozhodnúť všetky spory, ktoré vznikli alebo vzniknú s oprávnenou. Keďže zmluva bola uzavretá medzi oprávnenou a spoločnosťou AQUAPLAST, s.r.o., v mene ktorej konal povinný ako konateľ spoločnosti, nemožno v danej veci aplikovať rozhodcovskú doložku, a teda založiť právomoc rozhodcovského súdu aj voči povinnému ako fyzickej osobe. Povinný ako fyzická osoba nebol účastníkom predmetnej zmluvy, v rámci ktorej bola dojednaná rozhodcovská doložka, preto rozhodcovský súd nemal právomoc rozhodovať spor medzi oprávnenou a povinným. Exekučný súd na záver dodal, že hoci povinný dňa 16. decembra 2011 podpísal ako jednostranný právny úkon listinu označenú ako „Ubezpečenie pre predávajúceho“, ani súčasťou daného dokumentu nie je rozhodcovská doložka, ktorá by bola uzatvorená medzi oprávnenou a povinným. Z obsahu rámcovej kúpnej zmluvy ani listiny „Ubezpečenie pre predávajúceho“ nevyplýva, že by povinný ako fyzická osoba jednoznačne a určito prejavil vôľu uzavrieť rozhodcovskú doložku pre prípad riešenia sporov vzniknutých z tohto zmluvného vzťahu v zmysle ust. § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. Z uvedeného vyplýva, že exekučný titul vydal orgán, ktorý na jeho vydanie voči povinnému nemal právomoc, a teda exekučný titul predstavuje právne nulitný akt.

2 Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 5CoE/193/2017-163 zo 6. decembra 2017 uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Odvolací súd preskúmal námietky, ktoré boli odvolateľkou v odvolaní vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými i právnymi závermi exekučného súdu. Na zdôvodnenie v rozhodnutí uviedol, že exekučný súd správne na základe podaných námietok skúmal, či povinným predložený rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor. V rámci exekučného konania bol exekučný súd oprávnený na základe podaných námietok skúmať rozhodnutie označené v exekučnom konaní ako exekučný titul z hľadiska, či sa nejedná o rozhodnutie ničotné, t. j. bez právnych účinkov. Podstata odvolacích námietok povinného smeruje k tvrdeniu, že nebola daná právomoc rozhodcovského súdu Obchodného súdu, stáleho rozhodcovského súdu so sídlom v Banskej Bystrici na prejednanie sporu medzi oprávnenou a povinným a na vydanie rozhodcovského rozsudku č. sp. OS 19/2014 z 2. mája 2014 ako exekučného titulu, na podklade ktorého bola vedená exekúcia voči povinnému. Odvolací súd v danej súvislosti konštatoval, že exekučný súd v predmetnej veci správne právne posúdil námietky povinného vo vzťahu k právomoci rozhodcovského súdu, keď rozsudok rozhodcovského súdu posúdil ako nulitný, a to vydaný rozhodcom, ktorý svoju právomoc na konanie a rozhodnutie vo veci vyvodil z rozhodcovskej zmluvy, ktorá nebola spôsobilá založiť právomoc rozhodcovského súdu. Rozhodcovský rozsudok teda nie je spôsobilým exekučným titulom podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku. Vznik rozhodcovskej zmluvy je podmienený dohodou zmluvných strán. Z prejednávanej veci nepochybne vyplýva, že rozhodcovská zmluva uzavretá vo forme rozhodcovskej doložky, ktorá je súčasťou rámcovej kúpnej zmluvy medzi oprávneným a spoločnosťou AQUAPLAST, s.r.o. zaväzuje zmluvné strany. Povinný ako fyzická osoba vystupuje v danom vzťahu ako ručiteľ, ktorého ručenie bolo založené jednostranným vyhlásením s názvom listiny „Ubezpečenie pre predávajúceho“. Odvolací súd sa priklonil k záverom exekučného súdu, z ktorých vyplýva, že pokiaľ sa aj zmluvné strany v čl. IX bod 9 zmluvy obsahujúcom dohodu o rozhodcovskej zmluve dohodli, že rozhodcovskému súdu predložia i spory zmluvu zabezpečujúce (napr. ručenie), i tak sa jedná len o dohodu zmluvných strán uvedenej rámcovej kúpnej zmluvy, teda predávajúceho a kupujúceho. Aby bola daná právomoc rozhodcovského súdu rozhodnúť i spory medzi oprávnenou a povinným ako ručiteľom, musela by byť platne uzavretá rozhodcovská zmluva, resp. rozhodcovská doložka i medzi nimi. Rovnako ani v listine „Ubezpečenie pre predávajúceho“, ktoré podpísal povinný, nie je obsiahnutá rozhodcovská doložka medzi oprávnenou a povinným ako fyzickou osobou. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní nevyplýva, že rozhodcovská zmluva zaväzuje i ručiteľov, resp. iné osoby, ktoré prevzali zabezpečovací záväzok vo vzťahu k niektorej zmluvnej strane rozhodcovskej zmluvy. Vychádzajúc z uvedeného, názor oprávnenej, že povinný tým, že podpísal listinu „Ubezpečenie pre predávajúceho“ pristúpil i k rozhodcovskej doložke, nie je správny. Rozhodcovský rozsudok je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva, na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá, alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od

neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku.

3 Uznesenie odvolacieho súdu napadla oprávnená (ďalej aj „dovolateľka“) dovolaním, ktoré bolo doručené exekučnému súdu 30. januára 2018. Podanie dovolania oprávnená odôvodnila tým, že napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). Nesprávne právne posúdenie veci spočíva v nesprávnej aplikácii právnej normy upravujúcej rozsah právomoci exekučného súdu vo vzťahu k preskúmaniu právomoci rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok, ktorý v predmetnej exekučnej veci predstavoval exekučný titul. Keďže podľa oprávnenej povinný nie je spotrebiteľ, spor medzi oprávnenou a povinným nie je sporom spotrebiteľským, a preto exekučný súd v exekučnom konaní nebol oprávnený skúmať rozhodcovskú doložku a zaoberať sa jej existenciou. Oprávnená navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a oprávnenej priznal náhradu trov dovolacieho konania v sume 163,42 €.

4 Povinný sa k dovolaniu vyjadril prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu. Podanie však bolo uskutočnené elektronickými prostriedkami, spísané Mgr. et Mgr. Michalom Bezákom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Medvedovej č. 1566/20 a exekučnému súdu bolo doručené dňa 11. decembra 2019. Podanie nebolo autorizované v súlade s ust. § 125 ods. 1 a 2 CSP a ust. § 25 a nasl. zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej a „zákon o e-governmente“) tak, aby spĺňalo zákonné náležitosti riadneho podania. Neúplné podanie nebolo doplnené postupom v súlade s ust. § 125 ods. 2 CSP, dovolací súd naň preto neprihliadol.

5 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmala, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu.

6 Podľa ustanovenia § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

7 Z ustanovenia § 429 ods. 2 CSP vyplýva, že povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

8 Podľa ustanovenia § 447 písm. e/ CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

9 Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že nevyhnutnou procesnou podmienkou dovolacieho konania je povinné právne zastúpenie dovolateľa. Dovolateľ musí byť (s výnimkou prípadov, na ktoré sa vzťahuje ust. § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom počas celého dovolacieho konania, nielen pri podaní dovolania. Súčasne sa vyžaduje, aby dovolanie a iné podania dovolateľa boli spísané advokátom, teda osobou zapísanou v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou (zoznam je dostupný na internetovej stránke www.sak.sk <.).

10 V posudzovanej veci dovolací súd nemá za preukázané, že by dovolanie bolo spísané a podpísané splnomocneným právnym zástupcom dovolateľa (advokátom), čím nebola splnená jedna zo zákonných podmienok dovolacieho konania, vymedzená v ustanovení § 429 ods. 1 CSP.

11 Právna úprava obsiahnutá v ust. § 429 ods. 1 CSP stanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania, bez splnenia ktorej dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum (s výnimkou prípadov podľa ust. § 429 ods. 2 CSP, ako bolo vyššie uvedené). Procesná situácia, kedy dovolací súd prihliada na vady dovolania podľa ust. § 429 CSP a dovolateľa vedie k ich odstráneniu nastáva jedine v prípade, ak dovolateľ v rozpore s ust. § 393 ods. 1 CSP nebol v odvolacom konaní poučený (alebo bol poučený nedostatočne) o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní.

12 V zmysle ustanovenia § 393 ods. 1 CSP je odvolací súd povinný vo svojom rozhodnutí poučiť strany

o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní. V danej veci poučenie uznesenia odvolacieho súdu č. k. 5CoE/193/2017-163 zo 6. decembra 2017 (napadnutého dovolaním) obsahuje v súlade s ustanovením § 393 ods. 1 CSP poučenie o prípustnosti dovolania (§ 419 CSP), o lehote na podanie dovolania (§ 427 CSP), o náležitostiach dovolania (§ 428 CSP), ako aj o povinnosti zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní, vrátane povinnosti spisania dovolania a iných podaní dovolateľa advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Z tohto dôvodu nebol exekučný súd povinný vyzývať dovolateľku na odstránenie väd dovolania pred predložením súdneho spisu dovolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom dovolaní.

13 Dovolateľka podala dovolanie prostredníctvom elektronických prostriedkov dňa 30. januára 2018. Dovolanie v mene dovolateľky spísala a podpísala JUDr. Eva Matiašková, advokátka a konateľka spoločnosti Právny dom - advokáti, s.r.o., postupom v súlade s ust. § 125 ods. 1 a 2 CSP a ust. § 25 a nasl. zákona o e-governmente, avšak bez preukázania, že obchodná spoločnosť je dovolateľkou na zastupovanie riadne splnomocnená. K elektronicky podanému dovolaniu bola pripojená plná moc z 11. augusta 2014, na základe ktorej v mene dovolateľky konal splnomocnenec Alexandra Pätoprstá a bola udelená advokátskemu spoločenstvu Právny dom - advokáti, s.r.o. na zastúpenie v rozsahu všetkých potrebných úkonov (vrátane podávania opravných prostriedkov) v danej právnej veci. Ďalšia plná moc zo 6. decembra 2013 bola udelená dovolateľkou splnomocnencovi Alexandre Pätoprstej, ktorou ju splnomocnila na vykonávanie rôznych hmotnoprávných a procesnoprávných úkonov v jej mene, tiež na podpisovanie plnomocenstiev na zastupovanie splnomocniteľa advokátskou kanceláriou za účelom vymáhania pohľadávok na príslušnom súde. Dokument bol podpísaný dňa 6. decembra 2013 zo strany splnomocnenca, zo strany splnomocniteľa podpísaný bol, avšak dátum podpisu chýba, i keď predtlačný text nasvedčuje tomu, že mal byť doplnený. Na výzvu exekučného súdu bola do spisu založená i plná moc pre dovolacie konanie, ktorú dovolateľka prostredníctvom jej splnomocnenca, obchodnej spoločnosti exekučná s.r.o. so sídlom v Banskej Bystrici, Stoličková č. 4, IČO: 36 441 040, udelila spoločnosti Právny dom - advokáti, s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Dlhá č. 2, IČO: 36 857 793 za účelom zastupovania v predmetnom dovolacom konaní. Plná moc bola predložená bez dátumu jej udelenia, v dôsledku čoho z nej nie je zrejmé, od akého času zastúpenie na jej základe trvá. Pretože uvedená plná moc pre dovolacie konanie neobsahovala zákonom predpísané náležitosti, medzi ktoré patrí i dátum jej udelenia, dovolací súd v súlade s ust. § 429 CSP vec vrátil exekučnému súdu s tým, aby výzvou smerovanou dovolateľke zmienené nedostatky udelených plných mocí odstránil. Uvedol, že pôsobí zmätočne, ak dovolateľka v konaní splnomocnila dvoch rôznych splnomocnencov, aby jej zastupovaním substitučne splnomocnili advokátske spoločenstvo Právny dom - advokáti, s.r.o. pričom existenciu zastúpenia ani v jednom z prípadov riadne nepreukázala. Dovolací súd sa domnieva, že dovolateľka zastúpená obchodnou spoločnosťou exekučná s.r.o. na zastupovanie v dovolacom konaní mienila substitučne splnomocniť advokátske spoločenstvo Právny dom - advokáti, s.r.o., avšak opomenula odvolať plnú moc udelenú tomuto advokátskemu spoločenstvu v zastúpení Alexandry Pätoprstej, ktorá zahŕňala i oprávnenie na podávanie opravných prostriedkov. Navyše, do spisu bolo potrebné zabezpečiť i plnú moc na zastupovanie dovolateľky v predmetnom dovolacom konaní, ktorú udelila obchodnej spoločnosti exekučná s.r.o. a daná spoločnosť na jej podklade zastupovaním v predmetnom konaní substitučne splnomocnila advokátske spoločenstvo Právny dom - advokáti, s.r.o. Dovolací súd preto žiadal, aby dovolateľka prostredníctvom exekučného súdu chýbajúce plné moci do spisu doložila. Dovolateľka na opätovnú výzvu exekučného súdu uskutočnila dňa 17. júna 2021 elektronické podanie, ktorého prílohou bola plná moc pre dovolacie konanie. Jednalo sa o tú istú plnú moc, aká už bola v spise založená, teda plnú moc na zastupovanie v predmetnom dovolacom konaní udelenú zo strany dovolateľky spoločnosti Právny dom - advokáti, s.r.o. s chýbajúcim dátumom udelenia plnej moci. Plná moc na zastupovanie dovolateľky v predmetnom dovolacom konaní udelená obchodnej spoločnosti exekučná s.r.o., ktorá spoločnosť na jej podklade zastupovaním v predmetnom konaní substitučne splnomocnila advokátske spoločenstvo Právny dom - advokáti, s.r.o., podaním doplnená nebola. V ďalšom dovolací súd podotýka, že elektronické podanie v mene dovolateľky podala spoločnosť Právny dom - advokáti, s.r.o., avšak bez platnej autorizácie v zmysle príslušných ustanovení zákona o e - Governmente. Výlučne autorizácia elektronického podania kvalifikovaným elektronickým podpisom (alternatívne kvalifikovanou elektronickou pečaťou) preukazuje, ktorá osoba podanie spísala a podpísala. Podanie bez platnej autorizácie nie je úplné. Z obsahu spisu tiež nepochybne vyplýva, že plná moc, ktorá bola pripojená ako príloha elektronického formulára portálu e-Žaloby (sken pôvodne listinnej

plnej moci) nebola rovnako autorizovaná a tiež nebola opatrená osvedčovací doložkou o zaručenej konverzii preukazujúcou, že elektronická podoba dokumentu súhlasí s originálom v listinnej podobe.

14 Vzhľadom na uvedené, keďže v posudzovanej veci splnenie podmienky povinného zastúpenia dovolateľky advokátom v zmysle ust. § 429 ods. 1 CSP preukázané nie je, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávnenej smerujúce proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odmietol podľa ust. § 447 písm. e/ CSP. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa dovolací súd nezaoberal prípustnosťou podaného dovolania.

15 V dovolacom konaní úspešnému povinnému vznikol voči oprávnenej nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu povinnému v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s článkom 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018).

16 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.